

«Goi-Zikloko Hizkuntza eta Matematika arloetako ikaskuntzarako laguntza» esperientzi proiektua

Askoren artean*

Sarrera

Esperientzia honen xedea, bere ahalbideen neurrian, eskola-porrotaren arazoa gutxitzen eta konpontzen laguntzea da, porrot hori gainditzeko funtsezkotzat jotzen ditugun arloak, *Hizkuntza* eta *Matematika*, potentziatuz.

Taldeak oinarri bezala hartu dituen arrazoiak eta funtsak, honako hauek dira: Departamentuen arteko eta Ebaluazioko bilerak, azken urteotako ikasleen Estatistikak, *Eskola-Graduatua* lortzen duten ikasleen portzentaia baxua eta OHO bukatu ondoren izaten dituzten zailtasunak.

Guzti honen kontzientzia harturik, eskola-porrotari buruz go-goeta zehatzagoak egiten saiatu gara, eta honako galdera hauek planteatu ditugu: Zer ulertzen da eskola-porrotarekin? Non gorpuzten da? Zein faktorek eragiten dio? Nola neurt dezakegu? Zergatik gertatzen da? Zein ondorio ekar ditzake?

Galdera hauentzako erantzun asko dago, eta gure eskuetatik ihes egiten digute askok; beste batzuen gain, berriz, eragin dezakegu, eskolaren eta pedagogiaren eremu barnekoak diren neurrian.

Helburuak

Orokorrak:

- a) ikasgela batean ematen diren ezagutza-talde desberdinen premiei erantzutea.
- b) Gaztelaniaren ezagutza bultzatzea eta konjugatzea euskaldunengan, irtenbide bat emanez bi hizkuntzak menperatzen ikasteko borondateari.
- c) Ikasleen frustrazioari itzuri egitea, gure laguntzarekin motibatuz eta beren aurrerapenaz oharteraziz.
- d) Ikasleak urtero promozionatzea beren kideko adinekoekin.

Arloei buruzkoak:

- a) Aho-hizkuntzaren ariketa ia etengabea.
- b) Irakurketa isilekoa eta ezpain-artikulaziorik gabekoa; irakurketa-abiadura eta irakurriaren ulermena gehituz joatea.
- c) Idatzizko adierazpena, honakootan zentratua: Idazketa, Ortografia eta kaligrafia, beti txukuntasun- eta argitasun-ohiturak kontutan hartuz.
- d) Ikasleen hiztegia finkatu eta aberastea.
- e) Hizkuntzaren egitura gramatikal primarioak eta morfologi alderdi funtsezkoenak ezagutu, eraiki eta eraldatzen ikastea.
- f) Matematikaren arloko ezagutza oinarrizkoen maila minimoa lortzea.
- g) Eragiketak egiteko mekanika, arintasuna eta automatismoa lortzea.
- h) Pentsamendu logikoa lortzea, pentsatzen eta kalkuluko problemak planteatzen eta egiten ikastea.
- i) Kontzeptu berrien ulermena, ikasketa-kontzeptu oinarrizkoak eraikitzen eta matematikako hitzak erabiltzen ikastea.
- j) Ikaslearen adimena garatzen lagunduko duten ohiturak lortzera eramango duten lan-teknikak sustatzea.

Programazioa

Programazioetan helburu minimo eta malguak ezarri ditugu Hizkuntza eta Matematikaren arloetan, modu progresiboan ordenatuta: hau da, iharduera desberdinetan arituz, ikasleak helburuetakoren bat gainditzen duenerako, hurrengora pasatzeko moduan ordenatuta.

Erdi-Zikloko minimoetatik abiatu gara hasteko, eta hortik aurrera martxan jarraitu, guztiak gainditu arte, eta azken helmuga bezala jarritz Goi-Zikloarekiko lotura. Derrigorrezkoa deritzogu abiapuntu horri, horretaz baliatuko bait gara nolabait ere ikaslea zein mailatan aurkitzen den, zer finkatu behar den, zer utzi behar den, etab. zehazteko.

Era berean, kontutan izan ditugu, gure eritziz Goi-Zikloko eskola-porrota eta OHoren bukaerako ondorio negatiboak aldenitzeko ezinbesteko gertatzen diren helburuak.

Metodologia

— Ikasle-talde txikiekin lan egingo dugunez, irakaskuntza pertsonalizatua erabiliko dugu funtsean, edota oso talde txiki eta irekietakoa.

— Klaseak oso dinamikoak izan beharko du, bizia, hau da, ikasleak bertan lasai hitz egin, eztabaidatu eta dialogatzeko modukoak; libre eta gustora sentitzeko modua bilatuko da.

— Esplikazio teoriko ahalik eta gutxien emango da, eta, beraz, etengabeko praktikan, hitzezko nahiz idatzian, oinarritutako eza-gutza intuiziozkora eramango da ikaslea.

— Ikasleak eskatzen duen bakoitzean eman beharko zaio laguntza banakako edo pertsonalizatu hori, baina beti zainduz bere ekimena eta nortasuna gara ditzan.

— Irakasleak saiatu beharko du kontzeptuak modu dinamikoan ematen, ikasleak bizi duen errealitatetik abiatuz, hau da, ikaslearen partaidetza bizia bilatuz, irakatsi nahi den kontzeptuaren konklusio logiko eta intuitiboa lortzera irits dadin. Ikaslea, harta-

ra, beti ihardunean arituko da eta irakaskuntza atsegina, interesgarria eta sarri asko ludikoa ere gertatuko zaio.

— Ikasleak saiatuko dira zalantzak bata besteari argitzen, protagonista sentituko dira eta maisuak beharrezkoetan bakarrik parte hartuko du. Espresuki aipatzen dugu ikaslearen protagonismoa, lehen, izan ere, bere maila baxuagatik seguruena, klase normaletan gutxi parte hartzeko joera bait zegoen. Modu honetan, jendaurreko komunikazioa ere landu egiten da.

— Norberak bere esperientzia batzuk izan dituenean, beste lagunen esperientziekin konparatzen hasiko gara, haiengan izpiritu kritikoa erne eta, bidenabar, besteei entzuten ikas dezaten.

— Batez ere praktikoa den sistema honetan oinarrituz, esan behar da, irakasleak eskura izan beharko duela iharduera-mordo egokia, momentu bakoitzean ikasle bakoitzarekin iritsi nahi den helburua lortzeko.

— Kontzeptuak menperatu eta bloke bati dagozkion automatismoak bereganatzen ez dituen bitartean, ikaslea ez da pasako hurrengo blokerara. Azken finean, interesgarria izango litzateke ikaslea, bere lorpen txikien bitartez, inolako izu eta zakarkeriarik gabe heltzea konbentzimendu honetara: lortzen dituen ezagutzak edozein momentutan aplikatu ahal izango dituela bizimodu praktikoa.

— Ikaskuntzako edozein lorpen berehala bermatu egingo diogu onespén-keinu, animo eta honelakoekin.

Ebaluazioa

Hasterako, proba barematuak egingo zaizkie errekupeazio eta laguntzako ikasgelak osatuko dituzten ikasleei. Proba hauen bidez jakingo dugu ikaskuntza, ezagumendu eta garapeneko zein maila-momentutan aurkitzen diren.

Proba hauek aplikatuko zaizkie, Erdi-Ziklotik eta 2. etapatik aurrera pasaz, irakasle-tutorearen txostenaren arabera helburu minimoak gainditu gabe dituzten ikasleei.

Proba hauetako emaitzak *ebaluazio-fitxa jarraia*-n jasota utziko dira, eta, horiekin batera, ikaslearen diagnostikoaren datuak: gaitasun, izaera, problematika familibarruko, sozial, etab. i buruzkoak, errekuperazioarekin hasteko abiapuntu izango direnak.

Helburuak gaindituz doazen neurrian, modu progresiboan jarrita bait daude, hurrengoetara pasaz joango dira; aurrerakada hauek *ebaluazio-fitxa indibiduala* izenekoan utziko dira jasota; baztertu egingo da, beraz, nota-mota tradizionala, eta alde batera utziko dira ikaslearengan eragin negatiboa izan dezaketen alderdi kaltegarriak.

Funtzionamendua

Esperientzia hau aurrera eramateko aurrikusten den funtzionamendua ikasle-talde irekiak eta zabalak eratzean oinarritzen da. Esperientziari astean lau ordu emango zaizkio arlo bakoitzean, alegia, asignatura hauei beren mailan tokatzen zaizkien orduak hartuz, klase paraleloak sortzeko moduan. Aipatu horietako bi ordu, irakaskuntza modu indibidual eta pertsonalizatuan ematera dedikatuko dira, bi momentu hauetan uzten bait dute ikasleek beren tutoretza eta integratzen bait dira beste talde txikietan.

Geratzen diren beste bi orduak beren tutoretzan integratuta emango dituzte, eta han errefortzuko lanak egiten ihardungo dute, helburu horretarako propio prestatuta dauden lanak egiten alegia, asignatura hori ematen duen irakaslearen begiratupean, eta hau, berriz, Esperientzia daraman irakaslearekin erabat koordinaturik egongo da.

Hau posible izan dadin, ezinbesteko gertatzen da Goi-Zikloan beste irakasle bat gehiago egotea.

Proiektu hau Eusko Jaurlaritzaren Hezkuntza Sailak onetsia izan den arren, ez digute bidali eskatutako beste irakasle hori; horregatik, azaldu dugun funtzionamendu hori ezin izan da praktikan jarri.

Dena den, orain arte egindako ahaleginarekin animatuta, erabaki dugu, Esperientzia "hastea" modu partzialean eta mugatuan

irakasle-taldeak gaur dituen ahalmenetan, bestela ere beren orduak hartuta bait dauzkate Esperientzia honetatik aparte.

Euskaratzailea: Xanti Iruretagoiena

---

* Esperientzi Proiektu honen egile, Andoaingo "Ondarreta" Ikastetxe Publikoko irakasleok dira: Corredera, M. Luisa; Francés, José M.; García, M. Jesús; González, Belén; Irureta, M. Jesús; Laberga, Trifino; Mercillo, M. Carmen.

PROYECTO DE EXPERIENCIA. «APOYO EN EL APRENDIZAJE DE LAS ÁREAS DE LENGUAJE Y MATEMÁTICAS EN EL CICLO SUPERIOR»

PROJET D'EXPERIENCE. «SOUTIEN DANS L'APPRENTISSAGE DE LA LANGUE ESPAGNOLE ET DES MATHÉMATIQUES DANS LE DEUXIÈME CYCLE»

Aguijoneados por el alarmante fracaso escolar, en el Colegio Público Ondarreta de Andoaín, se puso en marcha esta experiencia piloto en las áreas específicas señaladas, lenguaje y matemáticas. Para ello se señalaron los objetivos a lograr, la programación y metodología a seguir y se hizo la evaluación de funcionamiento y resultados del proyecto.

Entre los objetivos, los hubo de carácter general (atención grupal, etc.) y específico de las áreas (lengua: lectura, caligrafía, ortografía, estructuras gramaticales, etc.; matemáticas: conocimientos básicos, pensamiento lógico, conceptualización, técnicas de trabajo, etc.). La programación ha cuidado esmeradamente la progresividad constante de cada alumno, pasando inmediatamente de cualquier nivel ya adquirido al siguiente. La metodología ha procurado, en grupos reducidos, la máxima personalización en el intercambio de ideas entre alumnos, entre éstos y el profesor, con experiencias personales, etc.

Se ha establecido una ficha de evaluación continua para las pruebas de alumnos de recuperación y apoyo, y una ficha individual de evaluación, evitando el tipo de nota tradicional. El proyecto se ha basado en grupos flexibles y abiertos de alumnos, con dedicación de cuatro horas semanales, y ha sido llevado a la práctica sólo parcialmente, por falta del personal necesario.

Au Collège Public Ondarreta de Andoaín, poussés par un inquiétant échec scolaire, on a mis sur pied l'expérience pilote suivante dans les matières citées

ci-dessus: la langue espagnole et les mathématiques. C'est pourquoi on a fixé les objectifs à atteindre, la programmation et la méthodologie à suivre et l'on a évalué le fonctionnement et les résultats du projet.

Il y a eu des objectifs de caractère général (attention de groupes, etc.) et de caractère spécifique des matières (langue espagnole: lecture, calligraphie, orthographe, structures grammaticales, etc.; mathématiques: connaissances de base, raisonnement logique, conceptualisation, techniques de travail, etc.). La programmation a veillé soigneusement à la progressivité constante de chaque élève qui est passé du niveau acquis au suivant. La méthodologie a observé la plus grande personnalisation, en groupes réduits, dans l'échange d'idées entre élèves, entre ceux-ci et le professeur à l'aide d'expériences personnelles, etc.

On a établi une fiche d'évaluation continue pour les épreuves des élèves de rattrapage et de soutien et une fiche individuelle d'évaluation afin d'éviter le système traditionnel de notes. Le projet s'est basé sur des groupes d'élèves flexibles et ouverts. On a consacré quatre heures par semaine à ce projet et on ne l'a mis en pratique que partiellement à défaut de personnel nécessaire.